

[Bøgholm.]

bemærkningerne, at der her er tale om to særlige rettigheder eller, som det hedder i bemærkningerne, to særskilte beføjelser. Jeg deler ikke dette synspunkt. For mig at se drejer det sig om en ganske naturlig udvidelse af selve begrebet droit moral. Det kan vel til en vis grad siges, at det drejer sig om en ajourføring, men jeg tror ikke, det vil være rigtigt at opfatte det som to forskellige former.

Den måde, hvorpå det nye lovforslag er formuleret, giver mulighed ikke blot for at gribe ind over for selve teksten i nyoptryk af et litterært værk, men også for at gribe ind over for selve den måde, hvorpå den nye udgave præsenteres for offentligheden, og jeg finder, dette er nyttigt og rimeligt. Kulørte omslag er jo blevet ganske anderledes almindelige end tidligere. De kan være således udført, at de betegner en kunstnerisk værdi, men de kan også være således udført, at de betegner en forvrængning i forhold til selve bogens indhold og tilsigter at få købere, der ellers ikke ville købe bogen. Denne nydannelse inden for dansk forfatterret er af overmåde betydning, og jeg tror, dens betydning vil blive stedse stærkere, da anvendelsen af kulørte omslag o. lign. er i stadig stigning. Det vil være nødvendigt at gå videre ad denne vej. En udgave f. eks. af Ingemanns romaner, der var forsynet med seksualistisk prægede omslag, vil ikke være mulig efter den nye lovgivning. Under forudsætning af, at dette lovforslag bliver til lov, vil det heller ikke være muligt efter den nye lovgivning, at en alvorlig melodi bliver misbrugt. Der gives herigennem komponisten en beskyttelse, der svarer til den beskyttelse, man længe har følt det rimeligt at give forfatteren.

Det er muligt, at der i en lovgivning af denne art opstår ganske særlige vanskeligheder ved formuleringen, hvor det drejer sig om salg af kunstværker. Her er der ganske naturligt almindelige privatretlige krav, som den mand, der køber et kunstværk, kan gøre gældende, men der er også etiske værdier, der ikke kan gøres til genstand for salg. Det kommer i ikke ringe grad frem i de bestemmelser, der er om gengivelsesret.

Jeg vil gerne gøre en enkelt bemærkning til § 11. Det hedder i bemærkningerne,

der jo naturligvis må indgå i den almindelige diskussion, at der kan tages enkelte fotografiske kopier — kan fremstilles et katalog — men dette betyder, således som det bliver opfattet — og vel også med rette — af dem, der har haft lejlighed til at gøre sig bekendt med lovforslaget, at f. eks. en kunstsamler ikke vil være i stand til at udgive en kunstbog, der indeholder fotografier af hans egne samlinger. Det er klart, at dette ud fra såvel privatretlige som kulturelle betragtninger ville være urimeligt og urigtigt, og jeg mener, at denne paragraf bør ændres, således at det fremgår, at dette skal være muligt.

Der har, inden dette lovforslag kom frem, været ført en omfattende debat om, hvorvidt retten til at udstille et kunstværk skulle tilhøre den, der har købt kunstværket, eller det skulle være en ret, der forblev hos den, der har fremstillet kunstværket. Jeg kan ikke se, at udstillingsretten kan tages bort fra selve den materielle ret, der ligger i at eje et kunstværk; der kan jo også i overmåde høj grad ligge en kulturel værdi i, at en samler udstiller en lang række af de kunstværker, han har sat sig i besiddelse af; jeg kan ikke se, at det kan være rimeligt at krænke almindelige privatretlige bestemmelser ved en lovgivning, der netop skulle hindre dette.

Spørgsmålet om retten til at ødelægge et kunstværk er et spørgsmål af overordentlig vanskelig karakter, for naturligvis kan det og må det siges ud fra en teoretisk betragtning, at man bør tilstræbe, at så få værdier som muligt ødelægges, og det kan heller ikke nægtes, at selv om en kunstner sælger sit arbejde, bevarer han en rimelig interesse i, at dette arbejde bevares for eftertiden og ikke bliver ødelagt. På den anden side kan det ikke nægtes, at der kan være tilfælde, hvor en ødelæggelsesret, hvis jeg må bruge dette udtryk, kan være rimelig. Jeg tænker her på portrætter. Der kan være tilfælde, hvor et menneske, der har fået udført et portræt, med fuld ret ønsker at få dette portræt ødelagt ved sin død. Jeg kan ikke sige andet, end at denne ret i dette tilfælde også må sikres. Der er også det at sige til det, at hvis man virkelig gennem lovgivningen vil gøre det til en pligt at bevare et kunstværk, som det er blevet erhvervet, så måtte man gennem-